

De kern van een christelijke gemeente (mei 2022)

We hoorden in de preek uit 1 Johannes 2:7-11, de zorg van de apostel over de gemeente van Efeze. Zij wilden steeds wat nieuws: nieuwe onderwerpen, nieuwe leringen, nieuwe activiteiten, terwijl zij de kernzaken van Wet en Evangelie niet grondig hadden doorleefd. En degenen die het wel kenden, waren hierin nog jonge kinderen en zeker niet uitgeleerd. Dat bleek wel uit de vrucht. Het ontbrak aan liefde, zelfverloochening, dienstbaarheid en ootmoed, maar de gemeente gonsde van nieuwigheden en gepraat over nieuwe leerstukken.

De apostel Paulus waarschuwt ook in veel van zijn brieven voor diezelfde neiging. Hij schreef aan Timotheüs over mensen die zich bezig hielden met twistvragen en woordenstrijd (1 Tim. 6). Aan de Kolossenzen schrijft hij over eigenwillige godsdienst en filosofie (Kol. 2). Aan de gemeente van Korinthe legt hij uit dat niet de geestelijke gaven en wonderen, maar de liefde uit God en tot God, de kernzaak van het Evangelie is (1 Kor.13).

Wat zijn dan de kernzaken waar we bij moeten blijven? De kernzaken van Gods Woord zijn de drie grote hoofdstukken 3. Genesis 3 over de val, de vloek en de belofte van Christus' komst. Johannes 3 over de wedergeboorte en de liefde Gods. Romeinen 3 over de rechtvaardiging van de goddeloze door het bloed van Christus. Deze drie hoofdstukken 3 staan in het hart van de christen gekerfd door de Heilige Geest. Met deze kernzaken zijn we nooit klaar, maar moeten daar levenslang in geoefend worden. De diepte van deze drie kernzaken kunnen we nooit ten volle peilen. Wie denkt deze kernzaken nu wel te weten, die weet er niets van. Wie uitgeleerd is over deze dingen, moet nog beginnen ze te leren door de Heilige Geest.

Daarom moet de prediking in de gemeente van Christus, deze kernthema's steeds weer behandelen vanuit de volheid van Gods Woord. De Heilige Geest wil dat deze kernthema's in evenwicht behandeld worden. Want Genesis 3 (onze val en doodstaat) moet klinken om het hart te verootmoedigen tegenover God, maar zonder een ruim aanbod van genade voor goddelozen (Rom. 3) wordt een gemeente lijdelijk en afwachtend in hun doodstaat. Johannes 3 (de wedergeboorte) moet geprekt om te leren dat geloof geen verstandswerk is maar een genadewonder in het hart, maar als de rechtvaardiging van de goddeloze (Rom. 3) uit beeld raakt, zoeken gelovigen de grond steeds in hun kenmerken van wedergeboorte en niet in het geloof in Christus. Romeinen 3 (de rechtvaardiging door het geloof in het bloed van Christus) moet geprekt om zondaren in de vrijheid te zetten, maar als Johannes 3 (de wedergeboorte) niet ook geprekt wordt, dan wordt het Evangelie verstandelijk aangenomen, zonder genadewonder in het hart. De drie grote hoofdstukken 3 zijn alle drie nodig in de kern van de prediking, dan alleen komt onze verhouding tot God onze Schepper (Gen.3), het werk van Christus (Rom.3) en het werk van de Heilige Geest (Joh. 3) tot bloei in het hart van zondaren en komt de Drie-enige God aan Zijn eer.

En deze drie kernstukken, deze Drie-enige God en Zijn werk, moet steeds weer geprekt. Hetgeen we eenmaal leerden moeten we opnieuw leren, anders raken we betoverd (Gal. 3:1). De Heilige Geest maakt de val, de liefde Gods en de toegerekende gerechtigheid van Christus, steeds weer nieuw. Het wonder wordt steeds groter en deze waarheden steeds dierbaarder! Daarom schrijft Johannes dat het een oud woord is en toch nieuw. Alles wat er verder te preken is over het leven van een christen, over de heiligmaking, over het gemeentelven, over de eindtijd...dat alles komt op uit deze drie kernzaken en kan daar niet van worden losgemaakt.

Ik denk dat we mogen zeggen dat de drie grote hoofdstukken 3 in de prediking in onze gemeente centraal staan. Toch is het goed om de waarschuwing van de apostelen ter harte te nemen, ook ieder voor zich. Kennelijk is er voor elke christelijke gemeente en voor elk hart afzonderlijk, het gevaar om de kern te verdrijven naar de rand en op te gaan in geestelijke bijzaken. Het kan zo maar dat bij heel veel bekende klanken, de gedachte bij u opkomt: 'dit weet ik allemaal al', terwijl als er nieuwe onderwerpen beprekt worden u één en al oor bent. Maar weten wij het echt? Hebben we de kernzaken geleerd door de Heilige Geest? En als we hier iets van kennen, zou het dan niet onze enige begeerte zijn om daar méér en dieper van te leren? (Fil. 3)

De meeste waarschuwingen van de apostelen waren niet tegen het verlaten van de godsdienst, niet tegen het verlaten van de kerk, maar tegen het kwijt raken van de kern van het Evangelie. Dat is een grote list van de satan. Dan blijft een mens godsdienstig, maar vleselijk. Dan heeft hij standpunten en principes en

misschien wel heel Bijbelse, maar hij heeft niet de Geest van God, niet het leven uit Christus. Dan spreekt een mens over godsdienstige dingen, maar niet over het wonder Wie de Heere voor hemzelf is. Dan wordt er gepraat en gepraat, maar er is geen ootmoed, geen verwondering.

Daar waar de Heilige Geest tegenwoordig is in een gemeente, daar draait het om de kern. Want zondaren voelen dan dat ze een ziel te verliezen hebben voor de eeuwigheid, maar ook dat het mogelijk is om zalig te worden. Zoekers doorleven dan dat ze de Heilige Geest nodig hebben om de verborgenheden van het Koninkrijk te leren. Gelovigen voelen dan dat ze er nog amper iets van weten en begeren op te wassen in de kennis van God in Christus. In zo'n gemeente draait het er alleen maar om dat zielen worden behouden in Christus en dat gelovigen meer leren van Christus en Zijn weldaden (HC 21).

In een gezonde gemeente draait het om de kern, en blijven de bijzaken wat ze zijn: bijzaken. Daarover hoor je dan niemand spreken, dat is niet wat hun hart bezet...ze hebben wel wat beters te doen...ze hebben een ziel te verliezen, ze hebben Christus te leren kennen, ze hebben een verlangen meer te leren van Hem en Zijn Koninkrijk. Waar ze over spreken is of de Heere nog in hun midden is en of Zijn Koninkrijk nog uitgebreid wordt. Dát is wat ze begeren. Zijn wij zo'n gemeente? Bent u zo'n gemeentelid?

Als de Heilige Geest wijkt uit een gemeente, dan wordt de kern verlaten. Voor de één wordt het dan een verlangen om het oude vast te houden en ze zijn tevreden de oude waarheid te horen, zonder dat die nieuw wordt voor hun hart. De ander gaat juist op in een drang om alles te vernieuwen, zonder dat het oude Evangelie hun hart vervult. De kern van het Evangelie is voor hen geen wonder, waar ze zich levenslang dieper over verwonderen, maar het ABC dat ze al lang achter zich gelaten hebben.

In zo'n gemeente is er geen ootmoed en liefde, maar twist en discussie óf een vleselijke blijdschap en gezelligheid.

Als dat ene belang van de harte-kennis van Christus niet meer samenbindt, dan moet zo'n gemeente worden samengebonden óf door wettische godsdienst en regels, óf door gezelligheid en gemakkelijke diensten. In zo'n gemeente komt men bijeen, niet om met God verzoend te worden, niet om nieuwe ontmoetingen met Christus, maar omdat men het samen zo goed heeft of om in het eigen gelijk bevestigd te worden.

Kijken we om ons heen dan zien we tal van kerken en gemeenten waar de kern geheel uit beeld verdwenen is. Diensten vol entertainment en wereldse muziek, maar zonder de prediking van Genesis 3, Johannes 3 en Romeinen 3. In dat soort kerken klinkt een ander Evangelie, waarin niet de eer van God centraal staat maar de mens met zijn behoeften aan een goed gevoel, gezondheid en welvaart.

Ook zijn er tal van kerken waar wel Bijbelse dingen gepreekt worden, maar totaal uit evenwicht. Dan komt het niet tot een geestelijk doorleven van de kernzaken van Wet en Evangelie.

In sommige reformatorische kerken blijft de prediking cirkelen rond de zondeval en de eerste beginselen van het werk van de Heilige Geest. Dan is er geen doorbraak in de vrijheid van Christus, geen zekerheid en geen opwas. Velen uit zo'n achtergrond zijn het elders gaan zoeken en zijn doorgeslagen naar de andere kant, naar groepen tussen evangelisch en reformatorisch in en in het zgn 'New Calvinism'. Daar wordt meestal het Evangelie goed uitgelegd maar wordt het overtuigend werk van de Heilige Geest en de wedergeboorte niet gepreekt. Waar aan kun je dat herkennen? In zo'n gemeente zijn geen zondaren in nood. Er is niemand die er buiten staat en Hem zoekt te kennen. Bekeerlingen zijn degenen die vanuit de kroeg naar hun kerk komen. En degenen die zeggen te geloven, zijn gearriveerd en zijn bezig met een beter christen worden. Gelovigen daar hebben geen donkerheid en gemis, geen nieuwe schuld en dieper doorleven van hun ellende én ook geen nieuwe ontmoetingen, geen nieuwe kus van Jezus' mond. Waar het zo is, daar is het Evangelie gemaakt tot een formule, die mensen verstandelijk kunnen aannemen, zonder hartsvernieuwing en zonder de blijvende doorleving van de kernstukken van zonde en genade. Wie het Evangelie krijgt uitgelegd, neemt het aan...maar zonder dat Wet en Evangelie geestelijk geleerd zijn.

Wat diep aangrijpend dat de apostolische waarschuwing voor zoveel kerken en gemeenten geldt...betoverde mensen...bedrogen mensen.

Maar we moeten niet alleen om ons heen kijken, maar zelf de apostolische waarschuwing ter harte nemen! Ik moet mezelf onderzoeken of ik de drie grote hoofdstukken 3 preek in evenwicht. U moet uzelf onderzoeken wat u in de prediking zoekt, hoe u luistert...met welke belangen u komt. Hebt u een ziel te verliezen? Hebben wij de prediking van het kruis nodig? Snaakt u naar een Woord van Hem tot uw hart? Grijpt u naar het eeuwige leven? (Fil.3) Komt u naar de diensten en gebedsbijeenkomsten uit geestelijke

nood of geestelijke honger? Of zijn wij 'eerlijk onbekeerd' of 'gearriveerd'? Gaat het ons in de prediking om een ontmoeting met Christus en een kus van Zijn mond? Gaat het ons om het behoud van zielen en de uitbreiding van Zijn Koninkrijk?

Als wij blijven bij de kern, bij Genesis 3, Johannes 3, Romeinen 3, blijft de Drie-enige God in ons midden. Dan werkt Hij Zelf, dan wordt Zijn heil verkregen en woont Zijn liefde in de gemeente. Dan wordt het oude Woord steeds nieuw, het wonder van genade steeds groter en de Drie-enige God steeds heerlijker